

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1889/2006 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 декември 2006 година

относно установяването на финансов инструмент за насърчаване на
демокрацията и правата на човека по света

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 179, параграф 1 и член 181а, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора¹,

като имат предвид, че:

(1) С цел подобряване на ефикасността и прозрачността на външната помощ на Общността е предложена нова рамка за планиране и предоставяне на помощ. Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета² създава Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) от Общността за подпомагане за кандидати и потенциални страни кандидатки. Регламент (ЕО) № 1638/2006³ установява Инструмент за европейско съседство и партньорство (ИЕСП), който предоставя пряка подкрепа на Европейската политика за съседство на ЕС. Регламент (ЕО) № 1889/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г.⁴ установява Финансов инструмент за сътрудничество в развитието (ИСП). Регламент (ЕО) № 1889/2006 на Съвета⁴ установява финансов инструмент за сътрудничеството с индустриализирани страни и други страни и територии с високи доходи (ICI). Регламент (ЕО) № 1717/2006⁵ установява Финансов инструмент за стабилност (IFS), който предоставя помощ в ситуации на съществуващи и зараждащи се кризи и на специфични глобални и трансрегионални заплахи. Настоящият регламент установява финансов инструмент за насърчаване на демокрацията и правата на човека по света (Европейски инструмент за демокрация и права на човека), който позволява предоставяне на помощ, независимо от съгласието на правителствата на трети страни и други обществени органи.

(2) Член 6, параграф 1 от Договора за Европейския съюз постановява, че Съюзът е основан върху принципите на свобода, демокрация, зачитане на

¹ Становище на Европейския парламент от 12 декември 2006 г. (все още не публикувано в *Официален вестник*) и Решение на Съвета от 20 декември 2006 г.

² ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 82.

³ ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 386, 29.12.2006 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр. 1.

правата на човека и основните свободи и правовата държава - общи принципи за държавите-членки.

(3) Насърчаването, развитието и укрепването на демокрацията и правовата държава и зачитане правата на човека и основните свободи представляват основна цел за политиката на развитие на Общността и за икономическо, финансово и техническо сътрудничество с трети страни⁶. Задължението за спазване, насърчаване и защита на демократичните принципи и правата на човека е основен елемент на договорните отношения на Общността с трети страни⁷.

(4) Този инструмент за финансиране допринася за постигането на целите на декларацията относно политиката за развитие (DPS) озаглавена „Европейски консенсус за развитие“ приета съвместно от Съвета и представителите на правителствата на държавите-членки, които заседават в Съвета, Европейския парламент и Комисията на 20 декември 2005 г.⁸ DPS подчертава, че „напредъкът на защитата на правата на човека, доброто управление и демократизацията е най-съществен за намаляване на бедността и устойчивото развитие“, с което допринася за постигането на Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР).

(5) След като DPS потвърди, че насърчаването на равенството между половете и правата на жените е основно право на човека и въпрос на социална справедливост, както и инструмент за постигане на всички ЦХР и за изпълнение на Програмата за действие от Кайро и Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, настоящият регламент трябва да представи солиден елемент в тази област.

(6) Този финансов инструмент допринася за постигането на целта на общата политика на Съюза в областта на външните отношения и сигурността, както е определена в член 11, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, и формирана от Насоките на ЕС относно развитието и укрепването на демокрацията и правовата държава и зачитането на правата на човека и основните свободи.

(7) Приносът на Общността за развитието и укрепването на демокрацията и правовата държава и зачитането на правата на човека и основните свободи се състои в общите принципи, установени с Международната харта за правата на човека и всеки друг инструмент за правата на човека, приет в рамките на Организацията на обединените нации, както и съответните регионални инструменти за правата на човека.

(8) Демокрацията и правата на човека са неразривно свързани. Основните свободи на изразяване и сдружаване са предпоставка за политически плюрализъм

⁶ Съобщение на Комисията от 8 май 2001 г. относно ролята на Европейския съюз за насърчаване на правата на човека и демократизацията в трети страни.

⁷ Съобщение на Комисията от 23 май 1995 г. относно включването на спазване на демократични принципи и правата на човека в Споразуменията между Общността и трети страни.

⁸ ОВ С 46, 24.2.2006 г., стр. 1.

и демократичен процес, докато демократичният контрол и разделението на властите са съществени за поддържане на независима съдебна система и правова държава, които от своя страна се изискват за ефективната защита на правата на човека.

(9) Правата на човека се разглеждат в светлината на общо приетите международни норми, но демокрацията трябва също да се разглежда като процес, който се развива отвътре и включва всички части на обществото и редица институции, по-специално национални демократични парламенти, които следва да осигурят участие, представителство, отзивчивост и отговорност. Задачата за изграждане и поддържане на култура на правата на човека и демокрация, която да заработи в полза на гражданите, макар и особено неотложна и трудна при възникващите демокрации, в основата си е непрекъснато предизвикателство, което преди всичко принадлежи на хората в съответната държава, но без да намалява ангажимента на международната общност.

(10) За да се отговори на горепосочените проблеми по ефективен, прозрачен, навременен и гъвкав начин след изтичането на срока на Регламент (ЕО) № 975/1999 на Съвета от 29 април 1999 г. за определяне на изискванията за осъществяване на действия на сътрудничество за развитие, които допринасят за постигане на общата цел за развитие и укрепване на демокрацията и принципа на правовата държава и на целта за зачитане правата на човека и основните свободи⁹ и на Регламент (ЕО) № 976/1999 на Съвета от 29 април 1999 г. за определяне на изискванията за осъществяване на действия, други освен тези на сътрудничество за развитие, които допринасят за постигане на общата цел за развитие и укрепване на демокрацията и принципа на правовата държава и на целта за зачитане правата на човека и основните свободи в трети страни¹⁰, които служат за правна основа на Европейската инициатива за демокрация и права на човека, и които изтичат на 31 декември 2006 г., съществува необходимост от специфични финансови средства и специфичен финансов инструмент, които могат да продължат да функционират независимо и да допълват и укрепват инструментите на Общността за външна помощ, Споразумението за партньорство между членовете на групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна¹¹, както и хуманитарната помощ.

(11) Помощта от Общността съгласно настоящия регламент е предназначена за допълване на различните инструменти за изпълнение на политиките на ЕС за демокрация и права на човека, от политически диалог и дипломатически действия, до различни инструменти за финансово и техническо сътрудничество, включително географски и тематични програми. Тя допълва също и интервенциите от Инструмента за стабилност, които са свързани с кризи.

⁹ ОВ L 120, 8.5.1999 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2110/2005 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 344, 27.12.2005 г., стр. 1.).

¹⁰ ОВ L 120, 8.5.1999 г., стр. 8. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2112/2005 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 344, 27.12.2005 г., стр. 23.).

¹¹ ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3. ОВ L 385, 29.12.2004 г., стр. 88.

(12) По-специално, освен мерките, договорени със страните партньори в контекста на сътрудничеството по Инструмента за предприсъединителна помощ, Инструмента за европейско съседство и партньорство, Инструмента за сътрудничество в развитието, Споразумението от Котону с държавите от АКТЬ, Инструмента за сътрудничество с индустриализирани страни и други страни и територии с високи доходи и Инструмента за стабилност, Общността предоставя помощ по силата на настоящия регламент, който засяга глобални, регионални, национални и местни проблеми по правата на човека и демократизацията в сътрудничество с гражданското общество, които обхващат всички видове социални дейности на лица или групи, независими от държавата и активни в областта по защитата на правата на човека и демокрацията.

(13) Освен това докато целите на демокрацията и правата на човека трябва да бъдат все повече интегрирани към всички финансови инструменти за външна помощ, помощта от Общността по настоящия регламент ще има специфична допълваща и допълнителна роля по силата на своето глобално естество и независимост на действията от съгласието на правителства на трети страни и други обществени органи. Това прави възможно сътрудничество с гражданското общество по чувствителни въпроси относно правата на човека и демокрацията, включващи правата на човека, от които се ползват имигранти, правата на търсещите убежище и вътрешно разселени лица, като осигуряват гъвкавостта да се отговори на променящите се обстоятелства или да се подкрепят нововъведенията. Той, също така, предоставя на Общността капацитет да формулира и подкрепя конкретни цели и мерки на международно ниво, които не са свързани с географски критерии и кризи и за които може да е необходим транснационален подход, или включват действия както в рамките на Общността, така и в редица трети страни. Той осигурява необходимата рамка за действия, като подкрепя на независими мисии на ЕС при наблюдение на избори, за които е необходимо съгласуване на политиките, унифицирана система за управление и общи стандарти на работа.

(14) Развитието и укрепването на демокрацията съгласно настоящия регламент следва да включва демократичните парламенти и техния капацитет за подкрепа и насърчаване на процесите на демократични реформи. Затова националните парламенти трябва да бъдат включени като органи, отговарящи на изискванията за финансиране по настоящия регламент, когато това е необходимо за постигане на неговите цели, освен ако предлаганата мярка може да бъде финансирана по сходен инструмент на Общността за външна помощ.

(15) „Насоките за повишаване на оперативната координация между Общността, представлявана от Комисията, и държавите-членки в областта на външната помощ” от 21 януари 2001 г. подчертават нуждата от усилената координация на външната помощ на ЕС относно подкрепата на демократизацията и насърчаване зачитането на правата на човека и основните свободи по света. Комисията и държавите-членки следва да се уверят, че съответните им мерки за подпомагане се допълват и съгласуват, като се избягва препокриване и дублиране. Комисията и държавите-членки следва да се стремят към по-тясна координация с други донори. Политиката на Общността в областта на сътрудничество за развитие следва да допълва политиките на държавите-членки.

(16) Важността и обхватът на помощта от Общността за насърчаване на демокрацията и правата на човека изисква от Комисията да се търси редовен и чест обмен на информация с Европейския парламент.

(17) Комисията трябва да консултира представителите на гражданското общество, както и други дарители и действащи лица, при първа възможност в процеса на изготвяне на програмата, за да улесни съответното им участие и да гарантира, че дейностите по подпомагането се допълват максимално.

(18) Общността следва да реагира бързо на непредвидени нужди и при извънредни обстоятелства, за да повиши доверието и ефективността на своето задължение за насърчаване на демокрацията и правата на човека в страни, в които възникнат такива ситуации. Това изисква Комисията да има възможност да взема решения по специфични мерки, които не са обхванати от Стратегическите документи. Настоящият инструмент за управление на помощта отговаря на включените в другите финансови инструменти за външна помощ.

(19) Общността следва също да може да реагира по гъвкав и своевременен начин на специфичните нужди на защитниците на правата на човека чрез конкретни *ad hoc* мерки, за които не се изисква представяне на предложения. Още повече, че е възможно допускане до участие на субекти, които не са юридически лица по приложимото национално право, съгласно условията на Финансовия регламент.

(20) Настоящият регламент установява финансов пакет за периода 2007-2013 г., който представлява основната референтна сума за бюджетния орган съгласно точка 37 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията по бюджетната дисциплина и доброто финансово управление¹².

(21) Необходимо е да бъде осигурена финансова подкрепа за Европейския между университетски център за правата на човека и демократизацията, който да дава европейска магистърска степен по правата на човека и демократизацията и Стипендиантската програма на ООН-ЕС и след изтичането на срока в края на 2006 г. на Решение № 791/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г., относно установяване на програма за действие на Общността за насърчаване на органите действащи на Европейско ниво и за подпомагане на специфични дейности в областта на образованието и обучението¹³, който служи като правна основа за финансиране.

(22) Мисиите на Европейския съюз за наблюдение на избори допринасят значително и успешно за демократичните процеси в трети страни¹⁴. Насърчаването на демокрацията, все пак, излиза извън самия изборен процес.

¹² ОВ С 139, 14.6.2000 г., стр. 1.

¹³ ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 31.

¹⁴ Съобщение на Комисията от 11 април 2000 г. относно помощта и наблюдението на ЕС при избори.

Поради това разходите за мисии на Европейския съюз за наблюдение на избори не следва да представляват непропорционална сума от общото финансиране, предоставяно съгласно настоящия регламент.

(23) Мерките, необходими за изпълнението на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹⁵.

(24) В съответствие с принципа на пропорционалност, за постигането на основните цели на настоящия регламент е необходимо и уместно да се установят правила за Европейския инструмент за демокрация и права на човека. Настоящият регламент не излиза извън необходимото за постигане на преследваните цели в съответствие с третия параграф от член 5 от Договора,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И ОБХВАТ

Член 1

Цели

1. Настоящият регламент установява Европейския инструмент за демокрация и права на човека, по който Общността предоставя помощ в рамките на политиката на Общността за сътрудничество за развитие и икономическо, финансово и техническо сътрудничество с трети страни, съвместим с външната политика като цяло на Европейския съюз, която допринася за развитието и укрепването на демокрацията и правовата държава и зачитането на всички права на човека и основните свободи.

2. целите на помощта са по-специално:

а) повишаване зачитането и съблюдаването на правата на човека и основните свободи, прогласени от Всеобщата декларация за правата на човека и други международни и регионални инструменти за правата на човека и насърчаване и укрепване на демокрацията и демократичните реформи в трети страни, най-вече чрез подкрепа за организациите на гражданското общество, предоставяне на подкрепа и солидарност на защитниците на човешките права и жертвите на репресия и насилие и укрепване на гражданското общество, което работи в областта на правата на човека и насърчаване на демокрацията;

б) подкрепа и укрепване на международната и регионалната рамка за защита, насърчаване и мониторинг на правата на човека, насърчаване на

¹⁵ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

демократията и правовата държава и укрепване на активната роля на гражданското общество в тези рамки;

в) изграждане на доверие и повишаване на надеждността на изборните процеси, по-специално чрез мисии за наблюдение на избори и чрез подкрепа за организациите на местното гражданско общество, които участват в съответните процеси.

Член 2

Обхват

1. Като се имат предвид членове 1 и 3, помощта от Общността се отнася до следните области:

а) насърчаване и укрепване на демокрацията чрез участие и представителство, включително и парламентарната демокрация и процесите на демократизация, преди всичко чрез организации на гражданското общество, *inter alia*, в :

(i) насърчаване на свободата на сдружаване и събиране, безпрепятствено движение на хора, свобода на мнение и изразяване, включително артистично и културно изразяване, независими медии, неограничен достъп до информация и мерки за борба с административните пречки за упражняване на тези свободи, включително борбата с цензурата;

(ii) укрепване на правовата държава, насърчаване на независимостта на съдебната власт, насърчаване и оценяване на правните и институционални реформи и насърчаване достъпа до правосъдието;

(iii) насърчаване и укрепване на Международния наказателен съд, *ad hoc* международни наказателни трибунали и процесът на преходно правосъдие и механизмите за установяване на истина и помирение;

(iv) подкрепа на реформите за постигане на ефективна и прозрачна демократична отговорност и контрол, също в секторите на сигурността и правосъдието, и насърчаване на мерки срещу корупцията;

(v) насърчаване на политически плюрализъм и демократично политическо представителство и насърчаване на политическото участие на гражданите, по-конкретно на маргинализираните групи, в процеса на демократични реформи на местно, регионално и национално ниво;

(vi) насърчаване на равноправното участие на мъжете и жените в социалния, икономически и политически живот и подкрепа на равните възможности, участието и политическото представителство на жените;

(vii) подкрепа на мерки за улесняване на мирното съгласуване на групови интереси, включително и подкрепа на мерки за изграждане на доверие във връзка с правата на човека и демократизацията.

б) насърчаването и защитата на правата на човека и основните свободи, както е обявено във Всеобщата декларация за правата на човека и други международни и регионални инструменти относно граждански, политически, икономически, социални и културни права, основно чрез организациите на гражданското общество, свързани *inter alia* с:

(i) премахване на смъртното наказание, предотвратяване на изтезанията, лошото отношение и друго жестоко, нечовешко и унижително отношение или наказание и реабилитацията на жертвите на изтезания;

(ii) подкрепа, защита и помощ на защитниците на правата на човека по член 1 от Декларацията на ООН за правото и отговорността на лицата, групите и органите на обществото за насърчаване и защита на всеобщо признатите права на човека и основните свободи;

(iii) борбата срещу расизма и ксенофобията и дискриминацията на всякаква основа, включително на основа пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, човешки геном, език, религия или вяра, политическо или всякакво друго мнение, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация;

(iv) правата на коренното население и правата на лица, които принадлежат към малцинства и етнически групи;

(v) правата на жените, както са обявени в Конвенцията за премахването на всички форми на дискриминация по отношение на жените и допълнителните протоколи към нея, включително мерки за борба с женското генитално осакатяване, принудителните бракове, престъпленията на честта, трафика и всякакви други форми на насилие срещу жени;

(vi) правата на детето, както са обявени в Конвенцията за правата на детето и допълнителните протоколи към нея, включително и борбата срещу използване на детски труд, трафика на деца и детската проституция и набирането и използването на деца като войници;

(vii) правата на лицата с увреждания;

(viii) насърчаване на основни норми на труд и социалните отговорности на дружествата;

(ix) образование, обучение и мониторинг в областта на правата на човека и демокрацията и в областта, обхваната от параграф 1, буква а), точка (vii);

(х) подкрепа за местни, регионални, национални или международни организации на гражданското общество, които участват в защитата, насърчаването или зачитането на правата на човека и в мерките, упоменати в параграф 1, буква а), точка (vii);

в) укрепване на международната рамка за защита на правата на човека, справедливост, правова държава и насърчаване на демокрацията, по-специално чрез:

(i) осигуряване на подкрепа за международни и регионални инструменти, свързани с правата на човека, справедливостта, правовата държава и демокрацията;

(ii) насърчаване на сътрудничеството на гражданското общество с международни и междуправителствени организации и подпомагане дейностите на гражданското общество с цел насърчаване и мониторинг по изпълнение на международни и регионални инструменти, свързани с правата на човека, справедливостта, правовата държава и демокрацията.

(iii) насърчаване спазването на международното хуманитарно право;

г) изграждане на доверие и повишаване надеждността и прозрачността на демократичния изборен процес, по-специално:

(i) чрез изпращане на мисии на Европейския съюз за наблюдение на избори;

(ii) чрез други мерки за мониторинг на изборните процеси;

(iii) чрез съдействие за развитие на капацитета за наблюдение на избори на организациите на гражданското общество на регионално и местно ниво и подкрепа за техните инициативи за подобряване на участието и доверието в изборния процес;

(iv) чрез подкрепа за мерките за изпълнение на препоръките на мисиите на ЕС за наблюдение на избори, по-специално чрез организациите на гражданското общество.

2. Насърчаването и защитата на равенството между половете, правата на детето, правата на коренното население, правата на лицата с увреждания и принципите като упълномощаване, участие, недискриминация на уязвими групи и отговорността се вземат предвид, когато е уместно, с всички мерки за подпомагане, посочени в настоящия регламент.

3. Мерките за подпомагане, посочени в настоящия регламент, се изпълняват на територията на трети страни или са пряко свързани със ситуации, които възникват в трети страни, или са пряко свързани с глобални или регионални действия.

Член 3

Допълване и съгласуваност на помощта от Общността

1. Помощта от Общността по този регламент съответства на рамката на политиката на Общността за сътрудничество за развитие и като цяло на външната политика на Европейския съюз и допълва предвидената в подобните инструменти на Общността за външна помощ и Споразумението за партньорство между членовете на групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга. Допълнителна помощ от Общността по настоящия регламент се предоставя за укрепване на действия по подобни инструменти за външна помощ.
2. Комисията гарантира, че мерките, приети по настоящия регламент, са в съответствие с общата рамка за стратегическа политика на Общността, и по-специално с целите на упоменатите по-горе инструменти, както и с други подобни мерки на Общността.
3. За да повиши ефективността и последователността на мерките за помощ на Общността и на държавите-членки, Комисията осигурява тясна координация между своите собствени дейности и тези на държавите-членки, и в двата случая на ниво вземане на решение и на място. Координацията включва редовни консултации и чест обмен на съответната информация, включително и с други дарители, по време на различните етапи на цикъла на подпомагане, по-специално на полево ниво.
4. Комисията информира и редовно обменя мнения с Европейския парламент.
5. Комисията търси редовен обмен на информация с гражданското общество на всички нива, включително и с трети страни.

ДЯЛ II

ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 4

Обща рамка за изпълнение

Помощта от Общността по настоящия регламент се осъществява чрез следните мерки:

- а) Стратегически документи и ревизии на същите в зависимост от случая;
- б) Годишни програми за действие;
- в) Специфични мерки;

г) *Ad hoc* мерки.

Член 5

Стратегически документи и ревизии

1. Стратегическите документи определят стратегията на Общността за помощ от Общността по настоящия регламент, приоритетите на Общността, международното положение и дейностите на основните партньори. Те се съгласуват с общото намерение, целите, обхвата и принципите на настоящия регламент.
2. Стратегическите документи определят приоритетните области, избрани за финансиране от Общността, специфичните цели, очакваните резултати и показателите за изпълнение. Те посочват също и определена парична помощ, както общо, така и по приоритетни области; това може да се представи под формата на стойностни групи, където е уместно.
3. Стратегически документи и всички техни проверки или тълкувания се приемат съгласно процедурите по член 17, параграф 2. Те обхващат не повече от срока за валидност на настоящия регламент. Стратегическите документи се преглеждат по средата на срока, или *ad hoc*, ако е необходимо.
4. Комисията и държавите-членки обменят информация и се консултират помежду си, както и с други дарители и участници, включително представители на гражданското общество, на по-ранен етап от процеса на изготвяне на програмите, за да се насърчава допълването между техните дейности по сътрудничество.

Член 6

Годишни програми за действие

1. Независимо от член 7, Комисията приема Годишни програми за действие, основани на Стратегическите документи и ревизии, посочени в член 5.
2. Годишните програми за действие определят преследваните цели, областите на намеса, очакваните резултати, управленските процедури, общия размер на планираното финансиране. Те са съобразени с уроците, научени от предишното изпълнение на помощ от Общността. Те съдържат описание на действията, които предстои да бъдат финансирани, посочване на разпределените суми за всяко действие и посочен график за изпълнение. Целите следва да подлежат на измерване и да предоставят информация за срок на изпълнение.
3. Годишните програми за действие и всички техни проверки и тълкувания се приемат в съответствие с процедурата по член 17, параграф 2. В случаи на изменения на Годишните програми за действие, които не превишават 20% от общата сума, определена за тях, такива изменения се приемат от Комисията. Тя информира за тях Комитета, посочен в член 17, параграф 1.

4. В случай че Годишна работна програма все още не е приета, Комисията може, по изключение, въз основа на Стратегическите документи, посочени от член 5, да вземе мерки, които не са предвидени в Годишна работна програма при същите правила и процедури, както за Годишните програми за действие.

Член 7

Специфични мерки

1. Независимо от член 5, в случай на непредвидени и надлежно обосновани нужди или изключителни обстоятелства, Комисията може да вземе специфични мерки, които не са обхванати от Стратегическите документи.
2. Специфичните мерки определят преследваните цели, областите на дейност, очакваните резултати, управленските процедури и общата сума на финансирането. Те съдържат описание на операциите, които предстои да бъдат финансирани, посочване на разпределените суми за всяко действие, и посочен график за изпълнение. Те включват определение на типа показатели за изпълнение, които трябва да се следят при изпълнението на специфичните мерки.
3. Когато разходите за такива мерки са равни или по-големи от 3 000 000 EUR, Комисията ги приема в съответствие с процедурата по член 17, параграф 2.
4. За специфични мерки на стойност под 3 000 000 EUR, Комисията изпраща мерките до Европейския парламент и държавите-членки за информация в срок от 10 работни дни от приемането на своето решение.

Член 8

Мерки за подкрепа

1. Финансирането на Общността по настоящия регламент може да обхваща разходи, свързани с подготовката, последващите действия, дейностите по мониторинга, одита и оценката за изпълнение на настоящия регламент и постигането на неговите цели, като проучвания, срещи, информация, предизвикване на реакция в обществото, обучение и издателска дейност, включително мерки за обучение и образование на партньори от гражданското общество, разходи, свързани с компютърни мрежи за обмен на информация и всякакви други разходи за административна или техническа помощ, необходими за управлението на програмата. Може да обхваща, където е уместно, и разходи за дейности за подчертаване на общностния характер на мерките за подпомагане и за дейности за разясняване на целите и резултатите от мерките за подпомагане на цялото общество в съответните страни.
2. Финансирането от Общността обхваща също разходи на делегациите на Комисията за административна подкрепа, необходима за управление на дейности, финансирани по настоящия регламент.

3. Комисията приема мерки за подкрепа, които не са обхванати от Стратегическите документи упоменати от член 5, в съответствие с член 7, параграфи 3 и 4.

Член 9

Ad hoc мерки

1. Независимо от член 5, Комисията може да отпуска безвъзмездни средства в малък размер на база *ad hoc* за защитници на правата на човека, в отговор на спешни нужди от защита.
2. Комисията редовно информира Европейския парламент и държавите-членки за предприетите *ad hoc* мерки.

Член 10

Избираемост

1. Без да се накърнява на член 14, следните органи и участници, които действат независимо и отговорно, могат да се ползват от финансирането по настоящия регламент за целите на прилагането на мерките за помощ по членове 6, 7 и 9:

- а) организации на гражданското общество, включително и неправителствени организации с идеална цел и независими политически фондации, организации, основани в Общността и агенции, институции и организации с идеална цел от частния сектор и техните мрежи на местно, национално, регионално и международно ниво;
 - б) агенции, институции и организации с идеална цел от публичния сектор и мрежи на местно, национално, регионално и международно ниво;
 - в) национални, регионални и международни парламентарни органи, когато това е необходимо за постигане целите на настоящия инструмент, освен ако предлаганите мерки могат да се финансират по сходен инструмент за външна помощ на Общността;
 - г) международни и регионални междуправителствени организации;
 - д) физически лица, когато това е необходимо за постигане целите на този регламент.
2. Други органи или участници, които не са изброени в параграф 1, могат да се финансират по изключение и в надлежно обосновани случаи, при условие че това е необходимо за постигане целите на настоящия регламент.

Член 11

Управленски процедури

1. Мерките за помощ, финансирани по настоящия регламент, се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности¹⁶ и всякакви техни проверки на централизирана основа или на съвместно управление на международни организации в съответствие с член 53, параграф 1 от настоящия регламент.

2. В случай на съфинансиране и други надлежно обосновани случаи, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета, Комисията може да реши да възложи задачите на публичен орган, и по-специално задачи по изпълнението на бюджета, на органите, посочени в член 54, параграф 2, буква в) от настоящия регламент.

Член 12

Бюджетни задължения

1. Бюджетните задължения се извършват въз основа на решения, взети от Комисията в съответствие с членове 6, 7, 8 и 9.

2. Финансирането от Общността може да бъде в една от следните правни форми, *inter alia*:

а) споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, решения за отпускане на безвъзмездни средства, или споразумения за финансово участие;

б) споразумения съгласно член 54 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета;

в) договори за обществени поръчки;

г) трудови договори

Член 13

Видове финансиране

1. Финансирането от Общността може да взема следните форми:

а) проекти и програми;

б) безвъзмездни средства за финансиране на проекти, представени от международни и регионални междуправителствени организации, както е упоменато в член 10, параграф 1, буква г);

¹⁶ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

- в) малки по размер безвъзмездни средства за защитници на правата на човека, както е упоменато в член 2, параграф 1, буква б), точка (ii) за финансиране на спешни мерки за защита по член 9, параграф 1;
 - г) безвъзмездни средства за подкрепа на оперативни разходи на Службата на Върховния комисар на ООН по правата на човека;
 - д) безвъзмездни средства за подкрепа на оперативните разходи на Европейския междууниверситетски център за правата на човека и демократизация (EIUC), по-специално за европейска програма за магистърска степен по правата на човека и демократизация и стипендиантска програма на ЕС-ООН, напълно достъпна за граждани на трети страни, както и други образователни, квалификационни и изследователски дейности за укрепване на правата на човека и демократизация;
 - е) участие в международни фондове, като управляваните от международни или регионални организации;
 - ж) човешки и финансови ресурси за ефективно осъществяване на мисии на Европейския съюз за наблюдения на избори;
 - з) обществени поръчки, както са дефинирани от член 88 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002.
2. Мерките, финансирани по настоящия регламент могат да се ползват от съфинансиране от следните институции, по-специално от:
- а) държави-членки и техни местни органи, и по-специално техните държавни и парадържавни агенции;
 - б) други държави спонсори, и по-специално техните държавни и парадържавни агенции;
 - в) международни и регионални междуправителствени организации;
 - г) дружества, предприятия, други частни организации и органи, професионални съюзи, обединения на професионални съюзи и други недържавни участници;
3. В случай на паралелно съфинансиране, проектът или програмата се разделят на определен брой ясно разграничими компоненти, като всеки от тях се финансира от различни партньори, предоставящи съфинансиране по такъв начин, че крайното ползване на финансирането да може винаги да бъде установено. В случай на съвместно финансиране общите разходи по проекта или програмата се поделят между партньорите, предоставящи съфинансирането, а ресурсите се обединяват по такъв начин, че не е възможно да се установи източникът на финансиране за всяка отделна дейност, предприета като част от проекта или програмата.

4. В случай на съвместно съфинансиране, Комисията може да получи и управлява средствата от името на органите, упоменати в параграф 2, букви а), б) и в), за целите на изпълнението на съвместните мерки. Такива средства се третираат като целеви приход в съответствие с член 18 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002.

5. В случай на съфинансиране и в други надлежно обосновани случаи, Комисията може да възложи задачи на обществен орган, а по-специално задачи за бюджетно изпълнение - на органите, посочени в член 54, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1605/2002.

6. Помощта от Общността не трябва да се използва за плащане на данъци, мита, или такси в страни бенефициенти.

Член 14

Правила за участие и правила за произход

1. Участието във възлагането на договори за обществени поръчки или договори за отпускане на безвъзмездни средства, финансирани по настоящия регламент, е открито за всички физически лица, които са граждани, или юридически лица, които са установени в държава-членка на Общността, в присъединяващите се страни и страните официални кандидатки, както са признати от Европейската общност или в държава-членка на Европейското икономическо пространство.

Участието във възлагането на договори за обществени поръчки или договори за отпускане на безвъзмездни средства, финансирани по настоящия регламент, е открито за всички физически лица, които са граждани на, или юридически лица, които са установени в развиваща се държава, както са посочени от Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР/КПР) в допълнение към физическите или юридическите лица, които отговарят на условията съгласно настоящия регламент. Комисията публикува и актуализира списъка на развиващите се държави, установен от ОИСР/КПР в съответствие с редовните прегледи на този списък и информира Съвета за това.

2. Участието във възлагането на договори за обществени поръчки или договори за отпускане на безвъзмездни средства, финансирани по настоящия регламент, е открито за всички физически лица, които са граждани на, или юридически лица, които са установени в държава различна от посочените в параграф 1 държави, когато е установен взаимен достъп до тяхната външна помощ. Взаимен достъп се дава на всяка страна, която предостави избираемост при равни условия държавите-членки и съответната държава получател.

Взаимен достъп се установява чрез специално решение за дадена държава или регионална група държави. Такова решение се приема в съответствие с процедурата по член 17, параграф 2 и е в сила най-малко за период от една година.

3. Участието във възлагането на договори за отпускане на безвъзмездни средства и договори за обществени поръчки, финансирани по настоящия регламент, е открито за международни организации.
4. Разпоредбите от параграфи 1, 2 и 3 не накърняват участието на категории организации, които отговарят на условията по естество или по местонахождение във връзка с целите на извършваната дейност.
5. Експертите могат да бъдат от всяка националност. Това не накърнява качествените и финансови изисквания, установени в правилата за обществени поръчки на Общността.
6. Ако финансираните по настоящия регламент мерки се изпълняват централизирано и непряко чрез делегиране на специализирани органи на Общността, международни органи или национални органи от публичния сектор, или органи, управлявани по частното право, със задължение за обществена услуга в съответствие с член 54, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002, участието в процедурите за възлагане на договори за обществени поръчки или договори за отпускане на безвъзмездни средства на управляващата институция е открито на физически лица, които са граждани на страни, имащи достъп до договори и безвъзмездни средства на Общността в съответствие с принципите, изложени от параграф 1 от настоящия член и на всяка друга страна, приемлива съгласно правилата и процедурите на управляващата институция и на юридически лица, установени в такива страни.
7. Когато помощ от Общността обхваща действие, което се изпълнява чрез международна организация, участието в съответните процедури по сключване на договори е открито за всички физически и юридически лица, които отговарят на условията съгласно настоящия член, както и на всички физически и юридически лица, които отговарят на условията съгласно правилата на тази организация, като се полагат грижи за осигуряване на равноправно третиране на всички дарители. Същите правила се прилагат и по отношение на доставки, материали и експерти.
8. Когато финансирането от Общността обхваща действие, съфинансирано с трета страна, обект на взаимност, или с регионална организация, или с държава-членка, участието в съответните процедури по сключване на договори е открито за всички физически и юридически лица, които отговарят на условията съгласно настоящия член, както и на всички физически и юридически лица, които отговарят на условията съгласно правилата на такава трета страна, регионална организация, или държава-членка. Същите правила се прилагат и по отношение на доставки, материали и експерти.
9. Всички доставки и материали, закупени по договор, финансиран по настоящия регламент, следва да бъдат с произход от Общността или от допустима страна, както е определено в параграфи 1 и 2. За целите на настоящия регламент терминът „произход“ се определя в съответното законодателство на Общността относно правилата за произход за митнически цели.

10. В надлежно обосновани случаи Комисията може да разреши участието на физически и юридически лица от страни, които имат традиционни икономически, търговски или географски връзки със съседни страни, или от други трети страни, както и покупката и използването на доставки и материали с различен произход.

11. Дерогациите могат да се обосноват с липсата на продукти и услуги на пазарите в заинтересованите страни поради изключителна спешност, или ако правилата за избираемост биха направили осъществяването на даден проект, програма, или действие невъзможно или прекалено трудно.

12. Участници в търгове, на които са възложени договори, спазват международно договорени основни стандарти на труд, като основните стандарти за труд на Международната организация на труда, конвенции за свобода на сдружаване и преговори за сключване на колективен договор, премахване на насилствения и принудителния труд, премахване на дискриминация по отношение на наемане на работа и заетост и забрана на детския труд.

Член 15

Защита на финансовите интереси на Общността

1. Всяко споразумение или договор в резултат от изпълнението на настоящия регламент съдържа разпоредби, които гарантират защитата на финансовите интереси на Общността, по-специално по отношение на измама, корупция и всякакви други нередности съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности¹⁷ и Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности¹⁸ и Регламент (ЕО, Евратом) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)¹⁹.

2. Споразуменията и договорите изрично предоставят на Комисията и на Сметната палата правомощието за извършване на одит въз основа на документи и на място на всички изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Общността. Те също изрично упълномощават Комисията да извършва проверки на място и инспекции, както е предвидено в Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96.

Член 16

Оценка

¹⁷ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

¹⁸ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

¹⁹ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

1. Комисията извършва редовно мониторинг и преглед на своите програми и оценява ефективността, съгласуваността и последователността на програмите, където е подходящо чрез независими външни оценки, за да установи дали са постигнати целите и да може да формулира препоръки с оглед усъвършенстването на бъдещите дейности. Предложенията от Европейския парламент или Съвета за независими външни оценки надлежно се вземат предвид.
2. Комисията изпраща своите доклади за оценка на Комитета, посочен в член 17, параграф 1 и на Европейския парламент за информация. Държавите-членки могат да поискат обсъждане на специфични оценки в Комитета, посочен в член 17, параграф 1. Резултатите се използват впоследствие в изработването на програмите и разпределянето на средствата.
3. Комисията се свързва с всички заинтересовани страни, когато е уместно, във фазата на оценка на помощта от Общността, предвидена по настоящия регламент. Насърчават се съвместни оценки с държави-членки, международни организации и други органи.

ДЯЛ III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 17

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета по демокрация и права на човека, наричан по-долу „Комитетът”.
2. Когато се цитира настоящият параграф, се прилагат членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се имат предвид разпоредбите на член 8 от него. Срокът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, е 30 дни.
3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 18

Годишен доклад

1. Комисията разглежда постигнатия напредък при изпълнение на мерките за помощ, предприети съгласно настоящия регламент и представя пред Европейския парламент и Съвета годишен доклад за изпълнението и резултатите и, доколкото е възможно, основните резултати и последици от помощта. Докладът е неразделна част от Годишния доклад по изпълнение на политиката за развитие на Европейската общност и изпълнението на външната помощ и от Годишния доклад на ООН за правата на човека.
2. Годишният доклад съдържа информация относно предходната година за финансираните мерки, резултатите от упражняване на мониторинга и оценките,

обвързването на съответните партньори и изпълнението на бюджетните задължения и плащания, с разбивка по глобални, регионални и национални мерки и области на подпомагане. Той дава оценка на резултатите от помощта, като използва, доколкото е възможно, специфични и измерими показатели от ролята ѝ за постигане на целите на настоящия регламент.

Член 19

Финансов пакет

Финансовият пакет за прилагането на настоящия регламент за периода 2007 - 2013 г. е 1 104 000 000 EUR. Годишните бюджетни кредити се разрешават от бюджетния орган в границите на Финансовата рамка за 2007 - 2013 г.

Член 20

Преглед

Не по-късно от 31 декември 2010 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, който дава оценка на изпълнението на настоящия регламент за първите три години, ако е уместно, заедно със законодателно предложение за въвеждане на необходимите изменения на настоящия регламент.

Член 21

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 20 декември 2006 година.

За Европейския парламент:

Председател

J. BORRELL FONTELLES

За Съвета:

Председател

J. KORKEAOJA